

Izhaja v ponedeljek in petek ob 17.

Stane mesečno po pošti 7 Din,
v Celju po raznašalcih dostavlja-
na 7.50 Din, za inozemstvo 20 DinRačun pri pošto-čkovnem
zavodu št. 10.666.

Nova Doba

Redakcija in uprava: Celje,
Strossmayerjeva ulica št. 1,
pritličje, desno.
Telefon interurban št. 65.
Rokopisi se ne vračajo.
Oglasi po tarifu.

Rokopisi se sprejemajo ob ponedeljkih in petkih brezpogojno le do 10. dopoldne. — Predpisi glede prostora in dneva objave oglasov se uvažujejo le po možnosti.

Štev. 98.

Celje, ponedeljek 5. decembra 1932.

Leto XIV.

Zakon o občinah

Celje, 5. decembra.

Kakor smo že poročali, je vlada predložila Narodni skupščini predlog zakona o občinah. S tem je bil storjen velik korak k dograditvi enotne zakonodaje, ki je predpogoj istinite državne konsolidacije. Poseben, zato izvoljen skupščinski odbor je v dolgotrajnih sejah temeljito razpravljal o vseh načelnih smernicah vladinega predloga ter je preteklo soboto zaključil načelno debato. Da se doseže potrebno soglasje v vseh važnih smernicah, ki so vodile tako vlado kakor skupščinski odbor pri sestavi predloga, bo z ozirom na razne važne dodatne predloge, ki so bili stavljeni s strani narodnih poslancev, prišel celotni projekt tega zakona v ponovni pretres ministrskega sveta, nakar bo podal notranji minister odboru zaključno poročilo, ki bo tvorilo podlago za načelno glasovanje v odboru in za prehod v podrobno razpravo, ki bo predvidoma trajala več tednov.

Od poslancev dravske banovine sta člana tega odbora gg. Ivan Prekoršek in dr. Stane Rapa. ki sta s svojimi izjavami mnogo pripomogla k usmeritvi debate o zakonu, ki je važen za vse pokrajine države, saj je od dobro organizirane in brezhibno delujoče delovne občine zavisen velik del vsega življenja in napredovanja naroda.

Narodni poslanec g. Ivan Prekoršek je na petkovi seji v obširnem referatu analiziral zakonski načrt s stališča pogledov prebivalstva dravske banovine, v kateri imamo nedvomno najlepše urejene občine. G. poslanec je v načelu pozdravil predlog zakona, ki naj dovede končno do enotne organizacije občin, teh najnižjih, ali vendar najvažnejših upravnih edinic in poveže tako vse dele države v skupno zajednico brez škode za posamezne pokrajine in njih posebne potrebe in zahteve. Naglašal je pomen in važnost združitve malih občin v velika, upravnega in gospodarskega življenja sposobne enote. Saj imamo v dravski banovini sami preko tisoč občin, kar je že samo po sebi glasen klic po njih združitvi, kakor to srečno predvideva predloženi zakonski osnutek. Pri vprašanju združitve občin v velike občine z najmanj 2000 prebivalci pa ne sme trpeti posebna gospodarska, socialna in kulturna struktura naših malih mest, trgov in letovišnih krajev, katerim mora biti v zakonu samem dana in zajamčena možnost nadaljnjega razvoja v številu prebivalstva tudi izpod 2.000. Nujna je potreba razbremenitve občin od poslov premeščenega delokroga, ki so zavzeli v teku let tak obseg, da je občina postala faktično v prvi vrsti organ državne uprave v škodo poslov samouprave, ki so in morajo ostati prva in glavna naloga vsake občine, ako sploh smemo še govoriti o samoupravi. Kolikor pa državni interesi zahtevajo od občine vršenje poslov prenešenega delokroga za državo in banovino, pa se mora za vršenje teh poslov ustvariti tudi finančna možnost ali v obliki direktnega dotiranja občin s strani države, odnosno v obliki odstopa gotovih odstotkov državnih dohodkov iz naslova opravljanja teh poslov za državo.

Gosp. poslanec obžaluje, da ni vlada Narodni skupščini istočasno predložila zakonskega osnutka o decentralizaciji državne uprave in o samoupravi banovin, ker bi bilo obravnavanje celotnega kompleksa teh vprašanj na tak način v marsičem olajšano in bi bila izključena možnost, da se sprejmejo gotova določila, ki ne bi odgovarjala enotnemu sistemu, ki ga naj vsi ti zakoni predstavljajo. Zahteval je, da se izločijo iz osnutka zakona o občinah določila o domovinstvu, ki naj se uredi s posebnim, enotnim zakonom o domovinstvu veljavnim za mesta in vse ostale občine v državi. Enako bi se naj izločila tudi vsa določila o volitvah v občinske zastope, ki se naj vnesejo

v poseben občinski volilni red. Saj je brez dvoma, da se zakon o občinah ustvarja za deset in desetletja, volilni redi pa so podvrženi mnogim izpremembam. Zahteva načelno določitev, da se naj voli po proporcionalnem sistemu, ker je večinski sistem neprimeren z lokalnega stališča, mnogokje pa postane lahko tudi kvaren državnim interesom.

Plačevanje stanarine in kurjave za učiteljstvo kakor tudi honoriranje verskega pouka s posebnimi nagradami je za naše občine preobčutno breme, saj znaša to samo v dravski banovini letno preko 12 milijonov dinarjev. Ako sklepamo nov občinski zakon, ne moremo dopustiti, da vsa ta bremena nosi občina, ker hočemo dobro narodni šoli in učiteljstvu, ki se mu mora zjamčiti eksistenca, vendar ne v obliki neme miloščine s strani občinskih uprav. Šola in učitelj naj bo prosvetitelj naroda, materialno neodvisen od občine v službi velike jugoslovenske in državne ideje.

Vprašanje občinskih nameščencev je v mestih urejeno s službenimi pragmatikami, odnosno s posameznimi zasebnopravnimi pogodbami, v katere se država nima vmešavati. Ureditve vprašanja nameščanja in honoriranja občinskih nameščencev v podeželskih občinah naj se enako prepušča občinam samim, da ga uredi v skladu s svojimi posli in seveda tudi v skladu z dohodki občine. V tem pogledu vlada v vseh modernih državah popolna samostojnost občinskih uprav in ona široka liberalnost, ki jo je treba uvesti tudi pri nas, odnosno jo očuvati in izpopolniti tam, kjer je že uvedena.

Glede načela, izraženega v § 28. zakonskega osnutka, ki pravi, da osebe v aktivni državni ali samoupravni službi ne morejo biti člani občinskega starešinstva, je g. poslanec Prekoršek mnenja, da more biti župan ali občinski svetovalec tudi aktivni državni ali samoupravni nameščenec, ako ima narod vanj zaupanje in ako njegova služba ni v protislovju z občinskimi posli. V mnogih občinah bi trpela dobra občinska uprava, ako se to enostransko načelo vzdrži; narod sam tega ne želi in v smislu dobre samouprave ni, ako izločujemo od sodelovanja kogarkoli, ki ima voljo, veselje in ljubezen, da dela za procvit in napredek občine.

Ob koncu svojega poročila je g. poslanec Prekoršek ostro podčrtal zahtevo, da naj bodo občine v prvi vrsti gospodarske in ne politične edince, ki pa ne smejo v ničemer odstopati od one jugoslovenske državne linije, ki nam jo je začrtal vladar v svojem šestojanuarskem manifestu, s katerim je izbrisal preteklost v dušah naroda. Te preteklosti ne sme biti tudi ne v dušah in računih onih, ki predstavljajo narod, ker bi bili sicer pogaženi oni najvišji ideali države, za katere je celokupni narod šel v volitve 8. novembra 1931.

Proračun občine Celje-okolica za leto 1933.

Celjski okoliški občinski svet je imel v petek 2. t. m. od 18.15 do 20.30 zadnjo letošnjo sejo, na kateri se je vršila razprava o občinskem proračunu za l. 1933. Novi proračun predvideva znižanje prejemkov župana in občinskih nameščencev povprečno za 10% in uvaja 100% občinsko doklado na državne neposredne davke (doslej je znašala ta doklada 50%). Iz proračuna je črtan prispevek za vzdrževanje policije za leto 1932. in 1933. v znesku 228.800 Din in prispevek za novo vojaško municijsko skladišče v znesku 150.000 Din.

Proračun za leto 1933. izkazuje 1.661.323 Din izdatkov, 431.322 Din dohodkov in 1.230.000 Din primanjkljaja, ki se bo kril s 100% občinsko doklado na državne neposredne davke v iznosu 1.230.000 Din. Glavni izdatki in dohodki so:

Izdatki: Osební izdatki 333.456 Din, stvarni izdatki 22.500 Din, redarstvo 38.150 Din, narodna prosveta 655.829 Din, finančne obveznosti 150 Din, javne naprave 242.876 Din, kmetištvo 12.500 Din, narodno zdravstvo 70.000 Din, socialno skrbstvo 206.700 Din, trgovina, obrt itd. 16.000 Din, občinsko gospodarstvo 28.774 Din, nepričakovani, izredni in ostali izdatki 39.548 Din.

Dohodki: 100% občinska doklada na državne neposredne davke 1.230.000 Din, trošarine 241.772 Din (1 Din od litra vina, 0.50 Din od l. mošta, 0.60 Din od l. piva, 0.25 Din od l. sadjevca itd.). Takse in pristojbine 38.500 Din, davščina na vozila 9000 Din, dohodki iz občinske imovine 40.500 Din, razni dohodki 26.550 Din, izredni dohodki 75.000 Din.

Učiteljsko zborovanje v Celju

Celje, 5. decembra

Celjsko učiteljsko društvo je imelo v soboto 3. t. m. v mestni narodni šoli v Celju dobro obiskano zborovanje, ki je potekalo pod vtisom smrti ge. Marinke Radičeve, učiteljice srbohrvaščine v Celju. Predsednik g. Gosak je v toplih besedah podčrtal njene vrline kot tovarišice, učiteljice, žene in matere.

Glede dopisov so bili sprejeti nekateri sklepi, tako o nečlanih, ki nimajo pravice prihajati na zborovanja, dalje se je govorilo tudi o postopku v slučaju, da nekoga pozove oblast, da vloží prošnjo za premostitev. Glede dopisa Sokola kraljevine Jugoslavije je predsednik povdaril, da sodelovanje učitelstva pri Sokolu ni samo dolžnost, ki nam jo nalaga zakon, temveč je učitelstvo poklicano, da s pomočjo te organizacije utrjuje narodno misel in širi zdravo državno miselnost. Gg. Hajnšek in Voglar sta priporočala sodelovanje in podpiranje naših lastnih gospodarskih ustanov. Odbor je prejel polnomoč za podeljevanje podpor iz Brinarjevega fonda. Društvo je izreklo soglasno solidarnost glede spomenice, ki jo je izdal predsedniški zbor sekcije za dravsko banovino. Pedagoška centrala naj sestavi seznam predavateljev, ki bi bili pripravljeni predavati na učiteljskih zborovanjih. Člani Samopomoči bodo na prihodnjem zborovanju razpravljali o event. spremembah in predlogih zadrage. Pojasnjen je bil postopek pri sprejemanju vajencev pod 14. letom, ki ga novi obrtni zakon prepoveduje. Iznesenih je bilo tudi nekaj kritičnih pripomb glede razstave šolskih vrtov, tako glede stroškov itd.

Nato je predaval g. dr. Stanko Gogala o »našem izobrazbenem in vzgojnem kultiviranju«. Najprej je označil nalogo pedagoške vede ter povdaril važnost izobraževalčevega in vzgojiteljevega dela. V globoko zasnovani razpravi je nato ostro in jasno opredelil razlike med izobrazbo in vzgojo z raznih vidikov ter končno definiral izobrazbo kot razumno znanje o kulturnih dobrinah, ki jih doživljamo, vzgoja pa je sposobnost občutenja raznih vrednot, ki nastanejo po doživetjih. Višino izobrazbe ali vzgoje merimo po množini občutij in doživetij. Gosp. predavatelj je potrdil sloves, ki ga uživa kot filozof in pedagog, zato ga bomo ponovno povabili v Celje.

Grška razstava vzorcev v Jugoslaviji

Beograd, 4. decembra.

Prvo grško razstavo vzorcev v Jugoslaviji je organiziral grško-jugoslovenski gospodarski komite v Solunu s sodelovanjem jugoslovenskega komiteja za pospeševanje gospodarskih stikov med Jugoslavijo in Grčijo v Beogradu. Razstava je bila oz. bo odprta v novembru in decembru v Beogradu, Zagrebu, Osijeku, Novem Sadu

in Skoplju. V Beogradu je služil v razstavne svrhe umetniški paviljon »Cvijete Zuzorić«. Razstavljeni so bili vzorci 66 grških gospodarskih podjetij. Posebna skrb je bila posvečena poljedelskim pridelkom. Razne poljedelske zadržuge so razstavile vzorce olivnega olja, posušenega grozdja, smokev, medu, vina ter sadnih konzerv. Večji del proizvodi, ki se pri nas ali sploh ne pridelujejo ali pa le v omejenih količinah. Nadalje so važen del zavzemali bombaž in polfabrički tovarni »Saveza predilnic Makedonije«. Razen teh so ostale tovarne tesno povezane s poljedelstvom, tako tvornice za gospodarska orodja, predelavo kokonov svilopreke, volnenega blaga in tobaka. Zanimiv je bil bil oddelek krasnih anatolskih in orientalskih preprog tkalnic pod državnim nadzorstvom. Grška narodna ročna dela, po večini izdelki raznih dobrodelnih društev, se odlikujejo po krasoti barv in motivov. V vazah keramičnih tvornic se pa zrcali vedro južno nebo in strog smisel za proporcije. Razstavo so krasile slike umetniškega slikarja g. Nikolaosa Zografosa. Vmes je bilo nekaj umetniških fotografij ateljeja Nellys.

Razstava je imela namen zainteresirati i naše gospodarske kroge za grške proizvode. Na ta način bi se trgovski stiki med obema državama poglobili. V to svrhu so se vršila istočasno zborovanja predstavnikov grškega in našega gospodarstva, na katerih se je ugotovilo, da različnost izdelkov obeh držav nudi dovoljno garancijo za uspešno medsebojno trgovino, ki jo je pa potreba osvoboditi vseh nepotrebnih ovir.

Vsekakor je škoda, da razstava ne bo otvorena tudi v Ljubljani, ker smo baš mi pri nabavljanju teh predmetov popolnoma odvisni od uvoza.

Naše sadjarstvo in gospodarska kriza

Ker nam sadna krvna ušica dela nepreračunljivo škodo in preti ugonobiti naše zlahtno jabolčno drevje, moramo temu škodljivcu posvetiti vso pozornost, poiskati vsa sredstva in ugotoviti njih uporabo, da čim prej zatremo tega smrtonosnega škodljivca. Kakor sem že omenil, je ta ušica za sadjarstvo tako nevarna kakor svojčas trsna, ki je uničila vse lepe vinograde, ki smo jih morali s milijonskimi stroški prenoviti. Pri pokončevanju je le ta razlika, da je bila trsna smrtna uničevalka skoro nevidna, globoko v zemlji ter so se enostavno morali vsi vinogradi prerigolati, požlahtiti na divjo podlago, ki je trsna ušica ni mogla uničiti. Smrtonosna sadna ušica pa je zunaj in vidna ter pokončevanje ni težavno, čeprav je zamudno; tu morajo radikalno nastopiti vsi, ki imajo kako sadno jabolčno drevo. Kakor rečeno, brez izjeme bi, ali ji morajo vsi napovedati resno vojno! Da bi osnažil drevesa vsak drugi sosed, bi le malo zaleglo, ker se ta škodljivec ob gotovem času seli in širi iz kraja v kraj. Ta kvarljivka napada glavno le mlada in nežna jablanova drevesca, zato jih moramo, predno jih sadimo, točno pregledati in osnažiti visokodebelne, pa le samo nežne in sočne poganjke, posebno roparje t. j. vodenične poganjke. Paziti moramo, da jih vse leto od debela odstranjujemo, rane pa z mešanico apna in katrama zamažemo, da se vsa zalega odstrani oziroma uniči.

Včasih zagledamo že od daleč na omenjenih mestih majhne ali večje bele kosmiče in sicer po poganjkih in vejah na spodnji strani drevesa. Ako te kosmiče natančneje ogledujemo, spoznamo v njih družbe rdečkastorjavih približno 2 mm velikih ušic, ki nosijo na svojem zadku tanko belo volno; če jih zmastimo, izločujejo neko umazano rdečo tekočino, vsled katere so dobile ime »krvave ušice«. Te ušice zabodejo svoje sesalo skozi nežni in tanki lubad ter se redijo od drevesnega soka.

Vsled tega poškodovanja nastanejo grčaste, raku podobne otekline, ki pozneje popokajo. Ker pa ušice na teh novih ranah, ki so jim ugodni viri dovoljne hrane, pijejo dalje in dalje, se tako širijo razbrkljine, dokler ne obsežejo cele veje. Taka veja je za vselej uničena. Nevarnost pa povečuje posebno okoliščina, da se živalice vse poletje neverjetno naglo množijo. Mlade ušice potujejo na druga mesta ali pa jih veter zanese drugam, na bližnja drevesa, kar jim omogoči njihova bela lahnja suknjica. Kjer se nastanijo, ustanovijo takoj nove naselbine ter počnejo svojo uničevalno delo, dokler jim ne zmanjka živeža — soka in ne posušijo veje.

V vročem poletju se pokažejo med mladimi, doslej nekrilatimi tudi krilate ušice in ravno te okužujejo zdrava drevesa, cele sadonosnike in kraje, kjer

so jablani. Iz jajčec teh krilatcev se razmnožujejo posebne vrste ušice, samci in samice, ki ne pijejo soka in nimajo nobenega drugega namena, kakor da prav pridno skrbijo za razploditev. Samica odloži samo eno jajčece, takozvano zimsko jajčece, v razpokano skorjo in pogine. Enaka usoda zadene tudi samca in sicer takoj po druženju. Iz teh jajčec, katerim zima ne more škodovati, se izvalijo spomladi navadne ušice, ki takoj ustanovijo nove naselbine. Na starejših ranah pač pobere hud zimski mraz večinoma vse ušice, na zavarovanih mestih pa pretrpi vedno nekoliko mladih živalic zimo. Te se združijo z onimi, ki so nastale iz zimskih jajčec, ter se naselijo spomladi ob starih ranah.

Vatroslav Kosi, strok. ekonom na Gorici pri Celju.

DOMAČE VESTI

d Izpremembe v pobiranju trošarine na elektriko. Da se olajša delo finančnim organom pri preračunavanju in pobiranju državne trošarine pri mešanem konzumu električnega toka, to je tedaj, kadar se tok porablja tako za motorje kakor tudi za razsvetljavo, je izdalo finančno ministrstvo novo naredbu. Čim bo objavljena v »Službenih Novinah«, se ne bodo več odredile komisije za izmero faktične porabe električnega toka za pogon motorjev in za razsvetljavo pri mešani uporabi in tudi se ne bo trošarina pri centralah, ki nimajo instaliranih tokomerov, obračunavala po odstavku 13., čl. 103 a trošarinskega pravilnika. Doslej končani komisijski pregledi bodo služili za temelj obračunavanja trošarine na porabljeni tok za dobo od 15. avgusta do 30. novembra. Tam, kjer ni komisija pregledala, pa obstoji mešana poraba toka, se bo izvršilo obračunavanje in se bo pobirala trošarina tako, kakor je v tej naredbi označeno, za vso dobo od 15. avgusta 1932. dalje.

d Ljubo Pinkava †. V petek 2. t. m. popoldne je nenadoma preminul sreski načelnik v Laškem vladni svetnik g. Ljubo Pinkava kot žrtev živčne bolezni. Pokojnik se je rodil 17. avgusta 1879. v Kranjcu na Čehoslovaškem. Gimnazijo je absolviral v Kočovu na Moravskem, univerzo pa na Dunaju. Leta 1907. je stopil v politično upravno službo v Ljubljani, nato pa je služboval pri sreskih načelnikih v Litiji, Kranju, Črnomlju, Radovljici in Logatcu. Od leta 1918. do 1923. je služboval pri sreskem načelnstvu v Celju, l. 1923. pa je bil imenovan za sreskega načelnika v Laškem. Pokojnik je bil izvrsten politični uradnik. Bil je sicer strog, a zelo pravičen in koncilijanten. Med prebivalstvom je užival veliko priljubljenost. V nedeljo 4. t. m. popoldne se je vršil v Laškem pogreb ob veliki udeležbi pokojnikovih prijateljev, znancev, stanovskih tovarišev in velikega števila prebivalstva. Pokojniku bodi ohranjen časten spomin!

d Naval krvi, tesnoba srca, zasoplost, tesnoba, dražljivost živcev, migrena, ožornost, nespanje odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franc Jožefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da služi »Franc Jožefova« voda pri zagatenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Dunajska vremenska napoved za torek 6. decembra: Večinoma močna oblačnost, temperatura bo le malo izpremenjena, v mnogih krajih jutranji mraz brez bistvenih padavin, prognoza zaradi labilnega položaja vremena negotova.

Celje in okolica

c Koroški pevci v Celju. V nedeljo 11. t. m. ob 20. bo v Celjskem domu velik koncert koroških pevcev. Pride okoli 70 pevcev, ki so člani najboljših koroških zborov. Vodi jih g. Ivan Kropivnik, vodja pevskega zbora na Bruci. Rojaki, pridite vsi, da podprete svoje koroške brate moralno in materialno!

c Ljudsko vseučilišče. V torek 6. t. m. ob 20. bo predaval v risalnici meščanske šole vseučiliški prof. g. dr. Branimir Gušić iz Zagreba o Prokletijah, velegorju ob jugoslovensko-albanski meji. Zanimivo predava-

vanje bodo ponazorovale številne lepe skioptične slike.

c Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo v torek 6. t. m. od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici 8, pritličje levo.

c Predsedstvo Zveze trgovskih združenj dravske banovine bo imelo v petek 9. t. m. ob 10. dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju sejo z naslednjim dnevnim redom: Poročilo predsednika, poročilo tajnika, proračun za l. 1933., težnje trgovstva v pogledu monopolskega zakona, razprava o zaščiti domače industrije in o smeri naše gospodarske politike ter slučajnosti.

c Planinsko predavanje. V nabito polni risalnici meščanske šole je predaval v petek 2. t. m. zvečer g. Vlado Cizelj iz Maribora o svojih doživetjih kot planinec in smučar na koroških in naših planinah. Zanimivo predavanje je spremljalo okrog 160 krasnih skioptičnih slik. Predavanje je priredila Savinjska podružnica SPD v Celju.

c Nadaljevanje predavanja o obrtnem zakonu bo v torek 6. t. m. ob 19.30 v spodnjih prostorih Narodnega doma. Predaval bo g. dr. A. Reisman iz Maribora. Ker je snov zelo važna za privatne nameščence, naj se vsi udeležijo predavanja.

c Občinske podpore društvom. V proračunu mestne občine celjske je predvidenih za podpore društvom ter za druge dobrodelne in kulturne namene v prihodnjem letu 189.950 Din napram 281.400 Din v l. 1932. Za l. 1933. so določene naslednje podpore (v oklepajih podpore v l. 1932.): Opleševalno društvo v Celju 95.000 Din (95.000 Din), tujsko prometno društvo v Celju 2.700 Din (5.400 Din), Zveza za tujski promet 1.000 Din (1.000 Din), Glasbena Matica v Celju 5.000 Din (10.000 Din), Muzejsko društvo v Celju 1.500 Din (5.000 Din), Mestna ljudska knjižnica 8.000 Din (16.000 Din), Dijaška kuhinja v Celju 2.000 Din (4.000 Din), Podporno društvo za revne učence drž. realne gimnazije v Celju 2.000 Din (4.000 Din), Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Celju 9.000 Din (18.000 Din), Dramatično društvo v Celju 4.500 Din (9.000 Din), Krajevna zaščita dece 1.500 Din (3.000 Din), Kolo jugosl. sester 1.000 Din (9.000 Din), Borza dela v Celju 6.000 Din (12.000 Din), sklad za olajšavo bednih in pomoč brezposelnim 7.500 Din (15.000 Din), Savinjska podružnica SPD v Celju 1.250 Din (2.500 Din), moška in ženska ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Celju 500 Din (1.000 Din), Ljudsko vseučilišče v Celju 1.000 Din (2.000 Din), krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju 1.000 Din (2.000 Din), Sokolsko društvo v Celju za telesno vzgojo 4.500 Din (9.000 Din) in za preureditev Glazije 10.000 Din (10.000 Din), izobraževalno društvo »Svoboda« v Celju 500 Din (1.000 Din), Katoliško prosvetno društvo v Celju 500 Din (1.000 Din), kmetijsko pospeševalni urad 500 Din (1.000 Din), fond za spomenik kralju Petru v Celju 1.000 Din (4.000 Din), Dečje zavetišče 20.000 Din (20.000 Din), Protituberkulozna liga v Celju 500 Din (1.000 Din), za razne dobrodelne in kulturne namene 2.000 Din (19.000 Din).

c Ob odhodu iz Celja se žal nisem mogel posloviti osebno od vseh tovarišev, prijateljev in znancev, zato tem

potom kličem vsem: Zbogom! — Kapetan Mehle.

c Iz poštne službe. Poštna uradnica gđ. Marija Mrakova je premeščena iz Celja na Dobro, gđ. Gabrijela Uršičeva pa iz Ljubljane v Celje.

c Zaključek sokolske plesne šole. Sokolska plesna šola se za letošnjo sezono vsled nastalih razmer ukine.

c Celjsko pevsko društvo bo imelo v petek 9. t. m. vajo za ves zbor. Napoved in razlaga novega programa, nato takoj pevska vaja! Pridite vsi in točno! Tudi nove dobre pevke in pevci dobrodošli! — Odbor.

c Javna mestna knjižnica je izposodila v novembru 2.573 knjig.

c V celjski bolnici so umrli: v petek 2. t. m. 49 letna raznašalka časopisov Marija Vrečkova iz Celja, v soboto 3. t. m. devetletna Jožefa Kresnikova, hčerka kuharice iz Celja, v nedeljo 4. t. m. pa 74 letna Marija Robičeva z Brezja pri Dobju. N. p. v m.!

c Nesreče in napadi. Na Prekopi pri Vranskem je v četrtek 1. t. m. neki avtomobil podrl na tla 60-letnega hlapca Franca Škrbca, ko je stopal po cesti ob vozu. Škrbec je dobil poškodbe po vsem telesu. — 18-letna dninarica Marija Prekova z Bočne si je 1. t. m. zjutraj pri padcu močno poškodovala desni komolec. — 69-letni posestnik Franc Ogrizek iz Kostivnice se je v sredo 30. novembra spodtaknil na robu ceste. Padel je v cestni jarek in si zlomil desno nogo pod kolenom. — 30-letno dninarico Marijo Ožkovo brez stalnega bivališča je 30. novembra na paši sunila krava v zadnji del telesa. Ožkova je dobila težke poškodbe. — Rudarju Francu Šibili v Zabukovci je padla 30. novembra težka skala na glavo in ga hudo poškodovala. — 20-letna natakara Elza Derčajeva iz Laškega je padla 29. novembra s kolesa in si zlomila levo podlehniko. — 26-letni kolar Ivan Rožmanič s Teharja je 29. novembra obsekoval les. Pri tem mu je spodletelo in odsekal si je palec desne roke.

— 26-letnega posestnikovega sina Vinka Škrabla iz Nezbiš pri Šmarju je 28. novembra napadel neki fant z nožem in ga močno poškodoval po glavi in obrazu. — 10 letni dninarjev sin Ivan Orešnik s Polzele je padel na travniku tako nesrečno, da si je zlomil desno stegnenico. — 52-letnega krojaškega pomočnika Josipa Cvirna iz Celja je v nedeljo 4. t. m. napadel neki moški pred neko gostilno v Tremmerju in ga s kolom močno ranil na glavi. — Vsi poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

c Na praznik 8. decembra vsi na prvovrstne kolne v znano gostilno Kolenc, Celje — Zagrad.

c Prijava koles v celjski okolici. Županstvo občine Celje okolica razglašja: Sresko načelstvo v Celju dostavlja pod štev. 8031/64 z dne 11. novembra 1932 nalog za prijavo moških in ženskih biciklov (dvokoles). Zato se pozivajo vsi lastniki biciklov, moških in ženskih, da jih takoj prijavijo občinskemu uradu med uradnimi urami dopoldne v svrhu vpisa v register biciklov. S seboj je treba prinesiti številko, znamko kolesa in 36 Din za pristojbino. Temu razglasu, odnosno prijavi se morajo odzvati tudi vsi, ki so v zadnjem mesecu prijavili svoj bicikel za vojaško evidenco. Prijave se sprejemajo do nedelje 11. decembra.

c Več začasnih eksekutorjev bo sprejetih pri davčni upravi v Celju. Opozarjamo na to zlasti reduciranje, ki se čutijo sposobne za ta poklic. Obrnejo se naj na tukajšnjo davčno upravo.

c Izguba. V sredo 30. novembra popoldne je bila na Kralja Petra cesti izgubljena rjava usnjata denarnica s srednjo vsoto denarja.

c 3000 parov ženskih snežk najboljše svetovne znamke »Tretorn« po 48, 56 in 68 Din proda Trgovski dom Stermecki v Celju skupaj ali posamezne pare.

Švicarske ure, zlato, srebro, razna darila optika, originalna Zeiss-ova očala, prvorazredna popravilnica. ANTON LEČNIK, CELJE, Glavni trg 4.

»Franc Jožefova« grenčica čisti z jedjo in pljačo preobloženo prebavo.

Gledališče

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU

Četrtek 8. decembra ob 16.: »Jurček«. Uprizoritev članov Dramatičnega društva v Celju.

* »Jurček« v celjskem gledališču. Dramatično društvo v Celju bo vprizorilo na praznik 8. t. m. ob 16. v mestnem gledališču Golievo veselo otroško pravljico »Jurček« v režiji ge. Sadarjeve. V posameznih ulogah bodo nastopali znani celjski igralci [ga. Sadarjeva, gđ. Kranjčeva ter gg. Zemljič, Perc, Štante, Pogačnik, Velušček in drugi. Igra bo gotovo ugajala mladini in odraslim. Preskrbite si vstopnice v knjigarni K. Goričarja nasl.

Sport

SK Atletik : SSK Celje 3 : 2 (3 : 1)

Celje, 5. decembra.

Škandalozen poraz favorita. Moštvo SSK Celja je popolnoma odpovedalo in sram ga je lahko nad tako nečastnim debaklom. Z veliko nervoznostjo je sportna publika pričakovala srečanje med starima rivaloma v celjskem nogometu. Toda ne samo to, šlo je tudi za prestiž, za slovenski sport v Celju, Ali glej neverjetno razočaranje! Olimp. to simpatično gabsko moštvo, ki se vidno povzpneja po lestvi nogometa navzgor in ki dobi baie sedaj tudi svojega trenerja, je gladko porazil Atletike, ti pa so včeraj premagali močnejši SSK Celje. Stvar je s tem postala za dosedanega prvaka zelo kočljiva in le težko bo spomladi izmotati se iz zagate.

Predvidoma bo zmagal SSK Celje še nad Jugoslavijo, Laškim in Šoštanjem ter si priboril v teh srečanjih šest točk. Razliko enega gola, ki ga je treba še doseči nad številom golov, ki jih ima dosedaj Atletika, bo pa prav težka, kajti treba bo doseči še šestnajst golov. Situacija ni rožnata in krivdo na tem nosi zanikrno moštvo SSK Celja. Vsi tako težko pridobljeni uspehi, vsa ogorčena borba za obstoj celjskega slovenskega nogometa se je razblinila, s takim škandaloznim porazom je moštvo SSK Celja klubu prizadejalo mnogo.

Točno ob 14. nastopita moštvi. Atletika v svoji najjačji letošnji postavi z izbornim Križancem v spojki. Suholednik, ta sicer izvrstni nogometaš, je po prestani kazni zopet nastopil, kar je dalo nasprotniku velik plus. SSK Celje nastopi v presenetljivo preduragani postavi, v čemer je treba izkati tudi krivdo včerajšnjega poraza. Trifunović ne spada na krilo, in močno se je poznalo manjkanje Gobca. Obramba Celja to pot izdaleka ni bila v svoji običajni formi, ter nosi absolutno krivdo na dveh golih. Napad je igral tako slabo, kakor ga že dolgo nismo videli, halfi pod vsako kritiko, kakor da jih sploh ni bilo, vidno najboljše, dasiravno daleč pod običajno formo sta bila Zupanc in Riko. Zdi se, da so igralci SSK Celja včeraj sploh pozabili, da igrajo nogomet, posebej pa še da igrajo prvenstveno tekmo s starim nasprotnikom SK Atletiko. Nastopili so z nervoznostjo, nesigurnostjo in s pravcato apatijo do igre. Kaj je bilo vzrok temu nenavadnemu pojavu, je težko ugotoviti. Ali morda res to večno manevriranje, pregrupiranje s postavo, ki nikoli vsaj dveh tekem zaporedoma ne igra v eni in isti formaciji, ali pa morda tudi to, da so šli igralci mogoče »prezgodaj« k počitku? Menimo, da je bila včerajšnja lekcija zadosti izrazita in očitna, ter svetujemo čisto zares, da naj napravi vodstvo kluba že vendar enkrat red, da ne bo trpel ugled in prestiž slovenskega sporta v Celju, kajti prav lahko se sicer zgodi, da bo SSK Celje ostal osamljen.

Atletika prevzame takoj vodstvo, uspešno napada, v deseti minuti že doseže svoj prvi in vodilni gol. Nekaj minut za tem vsled taktične napake Zupanca, ki ne drži dovolj Suholednika, ta poviša score na 2 : 0. Vsled krivde golmana postavi Atletika že v 20. minuti na 3 : 0! V 34. minuti skrumaže pred golom Atletikov, Koželj brani z roko — enajstmetrovka in Marič

EM. LILEK:

Slovenski šolniki v Bosni in Hercegovini

za avstro-ogrškega gospodstva od 6. novembra 1879 do 31. oktobra 1918 in za časa naše jugoslovenske vlade od 1. nov. 1918 do 1929.

(Dalje.)

Take odkrito in sans gène izrečene besede in zahteve se ne slišijo rade. Zategadelj pa je ta nemurni in za Bosno-Hercegovino kakor tudi za Jugoslavijo zelo zaslužni prosvetni in politični delavec v novjšem času potisnjen v politični kotiček. Šel je že v pokoj kot intendant sarajevskega muzeja.

Njegov brat Vasilj, ki je maturiral na Veliki gimnaziji v Sarajevu l. 1898, ko je njegov brat že bil nastavnik na tem zavodu, je po dovršenih študijah od l. 1905. naprej urejeval »antirežimski« list »Srpska Riječ«. Kot urednik tega lista in tajnik »Prosvete« je bil glavni uspeševatelj bosanskega revolucionarnega duha. Ko je poglavar Bosne in Hercegovine general Varešanin čital 15. junija 1910 pri otvoritvi bosanskega sabora cesarski reskript, je on kot poslanec

skupine »Naroda« in organizator Odbrane v Bosni in Hercegovini zaklical besede: »Žari, pali udbinski dizdaru, dok i tvojoj kuli reda dogje.« (Le delaj in upravljaj po svoji volji, ti udbinski vratar, dokler ne pride tudi tvoja kula na vrsto. Udbina leži vzhodno od Gospića.) Zaradi vodstva revolucije ob izbruhu svetovne vojne ga je sodišče v banjaškiem procesu (od 3. novembra 1915 do 22. aprila 1916) »zbog rada u Prosveti i zbog veza s Narodnom Odbranom« s 15 drugi obsodilo na vešala kot največjega zločinca, ki ima zaradi tega biti prisoten pri vseh justifikacijah svojih drugov in šele kot zadnji biti obešen. Ali po naprošeni intervenciji španskega kralja Alfonza pri avstrijskem cesarju Karlu se ta grozna obsodba ni izvršila. Danes je Vasilj Grdič še glavni tajnik Prosvete in narodni poslanec.

Njegov drug v delu in trpljenju je bil dr. Savo Ljubibratič, ki je l. 1901. položil izpit zrelosti na Veliki sarajevski gimnaziji. Proti njemu se je vršil tretji izdajniški proces v Sarajevu jeseni l. 1917. Bil je sicer oproščen, ali kako in koliko so ga mučili in mu grozili s smrtjo, o tem bo sam pripovedoval v svojih spominih. Danes je referent eparhijskega savjeta v Sarajevu, predsednik Prosvete in senator, ki uživa velik ugled in polno zaupanje na odločilnih mestih. Dr. Milan Srškić, abiturijent na isti gimna-

ziji l. 1898., je postal po prevratu l. 1920. najprej predsednik deželne vlade za Bosno in Hercegovino, potem je bil minister skoro v vseh resorih, letos (1932) pa je bil imenovan za predsednika vlade.

Ministri so tudi bili: Dr. Halid Hrasnica, Šefkija Gluhić, dr. Vladimir Andrić, dr. Mehmed Spaho in dr. Hamdija Karamehdović.

Dr. Milivoj Hadži-Kostić je postal univerzitetni profesor v Beogradu, inž. Ciril Znidaršič, Slovenec, sin prof. Jakoba Znidaršiča, profesor na univerzi v Ljubljani, dr. Dvorniković in dr. Aleksander Truhelka, obadva še moja učenca v IV. razredu, pa profesorja v Zagrebu.

Ko je 20. septembra l. 1918. ogrski ministrski predsednik Tisza prišel v Sarajevo, da bi Bosance in Hercegovce pridobil za priključitev Bosne-Hercegovine k Avstro-Ogrski, so podpisali Tiszi izročeni memorandum z negativnim odgovorom od nekdanjih učencev Velike gimnazije sarajevske: dr. Andrić Vl., dr. Sunarić I., dr. Čabrajić Luka in dr. Ljubibratič Savo. Podpisal ga je tudi Slovenec mons. Cankar Karl, takrat škofijski tajnik v Sarajevu. To je bil prvi skupni politični nastop Srbov, Hrvatov in Slovencev.

(Dalje prih.)

spremeni v 3 : 1. Nato odmor. — Po odmoru je v prvem hipu videti, da hoče tudi ta del igre dominirati absolutno le Atletika, toda počasi in vsebolj je opaziti, da prehaja SSK Celje k zavesti. V deseti minuti Suholežnik sirovo foula Hilingerja, katerega morajo odnesti z igrišča. Sodnik izključi Suholežnika in Koprivšek mora v gol. Obe stranki igrata le z desetimi možmi. — V drugem polčasu je Celje od petnajste minute dalje v vidni premoči, preigra se šestokrat do šestnajstke nasprotnika, tam pa pozabi, da mora poslati žogo tudi preko te črte. — To postaja menda v moštvo Celja že kar tradicionalno. — Celje igra, dasiravno v stalnem napadu, skrajno raztrgano, brezmiselno in neefektno. Sodeč po premoči Celja v drugem polčasu, bi morali brezpogojno zmagati, kar pa se žal ni zgodilo, kajti Atletika je šla kompaktno v obrambo in je pustila le enega moža na polju. Atletika je to pot zaigrala zelo primitivno, toda uspešno. Vrtar je siguren za visoke žoge, le žal, da je skrajno nervozen in izgubi pri vsakem malo ostrejšem startu na njega žogo. Toda Celje tudi tega ni znalo izrabiti. Atletika je uvidela, da je omagala in da mora braniti naskok iz prvega polčasa, zato skuša na vse načine zavlačevati igro, kar je sicer prav malo sportno in viteško, ter pošilja vsako žogo v out, tako da mora sodnik podaljšati igro. Šele v 40. minuti se posreči Zupancu lepo plasirati žogo v nasprotnikova vrata. 3 : 2 in kmalu nato konec igre.

Že dolgo nismo videli tako slabega nogometa kakor je bil včerajšnji. Obe moštvi sta bili slabi, Celje pa še prav posebno. Igra brez taktike, brez kombinacije in z visoko igro, namesto s kratkimi prizemnimi pasi. Sodnik g. Dolinar iz Ljubljane je sodil tekmo nadvse zadovoljivo, je popolnoma miren in siguren v svojih odločitvah, in se ne pusti v ničemer in od nikogar zbegati, kar samo pozdravljamo in povdarjamo, da nam je takih sodnikov treba. Občinstvo, ki ga je bilo okrog

600, se je vedlo prav po stari navadi — nesportno. To velja za navijače Atletikov, kajti ostali del je pokazal klub temu, da so njegovi milijenci igrali škandalozno slabo in tekmo izgubili, prav dostojno. Poglavje zase je obnašanje Atletikinega igralca Suholežnika, ki je včeraj zopet dokazal, da vključ svojim visokim igralškim zmožnostim ne spada na igrišče; treba bo končno storiti nekaj, da se temu možu za vedno zabrani igranje nogometa, kajti ne gre, da bi po mili volji življensko ogrožal svoje mirne, nadvse fair nasprotnike.

V predtekmi sta se pomerili rezervi Celja in Atletike ter je v komaj dvajsetminutni igri zmagalo Celje z 1 : 0. Vsled skrajno sirovega in nesportnega obnašanja je moral sodnik izključiti dva igralca Atletike, nakar so igralci Atletike na povelje svojega vodje g. Königa zapustili igrišče in s tem pač dovolj jasno dokazali, da jim ne gre za nogomet, nego najbrž za nekaj čisto drugega. Tudi takim pojavom bo morala naša sportna oblast posvečati malo več pažnje in to ne oziraje se na Pavla ali Savla. — c

t SK Jugoslavija Celje. V torek 6. decembra ob 21. bo v klubovi sobi važen sestanek vseh nogometašev. — Tajnik.

Nappa

damske in moške rokavice v prvovrstni kvaliteti. Kramar & Mislej — Celje

Veselite se življenja, sposobnost za delo čutite le, če vaši notranji organi (želodec, jetra, ledvice) dobro funkcionirajo, če je vaše telo in vaša kri očiščena tujih snovi, kar se izvrši na povsem naraven način z Saxlehnerjevo grenčico HUNYADI JANOS, če je popijemo zjutraj na prazen želodec po pol kozarca. Pazite na etiketo z rdečim srednjim poljem. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših trgovinah.

Kino

Mestni kino Celje. V ponedeljek 5. t. m. ob 20.30 se zadnjikrat predvaja izvrstna zvočna komedija »Ljubavna zapoved«. V glavnih ulogah Olga Čehova, Johannes Riemann in Hans Junkermann. — Torek 6., sreda 7. in četrtak (praznik) 8. decembra: »Dunajska cvetličarka«. Sljajen zvočni film po veseloigr »Vihar v kozarcu vode«. V glavnih ulogah slovita humoristka Hansi Niese, Renata Müller in Harald Paulsen. Pri tem programu nastopa ob koncu vsake predstave zamorec Jenki Lukas, artist cirkusa Gleich, z originalnimi zamorskimi plesi. Pleše Cuban Rumba, Nigger Stepp, Bracway, Sudan Dans itd.

Dopisi

Škofja vas pri Celju. Dne 1. t. m. je imel odbor za pomoč brezposelnim v tukajšnji občini sejo, na kateri je bil določen točen načrt za pomožno akcijo. V odboru so poleg zastopnika brezposelnih župan g. Josip Kožuh kot predsednik, gg. A. Mahen, K. Lešnik, I. Okorn in E. Tiran kot člani. Nabiranje prispevkov se bo vršilo od hiše do hiše in so si odborniki v ta namen razdelili okoliš. Ne odklonite jih, ko potrkajo na Vaša vrata, kajti beda je velika. — Prihodno nedeljo 11. t. m. pridejo gostovat škofjevaški fantje na Ljubečno. Igrala se bo dr. Antona Novčana »Veleva«. Udeležite se predstave v čim večjem številu; ves dohodek je namenjen za pomoč brezposelnim. V razpravi o načinu razdelitve se je povdarjalo, da sme priti naklonjena pomoč res samo najsiromašnejšim v prid, in da se oni, ki so morda poleti ponujeno jim delo prezirljivo odklanjali, nikakor ne bodo upoštevali. Zelo iskreno prosimo: prispevajte, pomagajte! Vsak še tako skromen prispevek, bodisi v živežu ali denarju, bo dobrodošel in hvaležno sprejet, in bo pomagal, da bomo prebrodili sedanjo — upajmo

— največjo težavo in pričakali boljših časov, ki morajo priti, kakor je še vedno prišlo za dežjem zopet solnce.

Smešnice

»Ti bi se moral vendarle malo bolje oblačiti. Pomisli vendar na pregovor: Obleka dela človeka.« — »Saj bi rad, toda žalibog mi noben človek noče delati obleke.«

* *

V oficijelni spomenici »Pojasnila o kontigentnem tarifu« sporoča Nemški poljedelski svet: »Nemčija lahko krije potrebo po oslih z lastno produkcijo.«

* *

Pred slonovo kletko: »Ali imate težave s slonom?« »Prav nikakih,« odvrne paznik, »tega lahko ovijete okoli prsta!«

* *

»Vsi fotografski posnetki so se mi na potovanju posrečili, le posnetek moje tašče se je pokvaril.« — »Stara dama gotovo ni bila mirna?« — »Pač, toda aparat se je pred njo tresel.«

* *

»Zakaj ne jemljete svoje soproge nikoli v gledališče?« — »To žalibog ne gre, kajti gledališki komadi, ki jih prvokrat vidim, bi bili lahko nemoralni, komadi, ki jih gledam že drugikrat, pa so prav gotovo taki.«

Književnost

Conan Doyle: Boj v megli (Baskervillski pes). Roman. Založil konzorcij »Nove Dobe« v Celju. Poslovenil Boris Rihteršič. Str. 166. Cena broš. knjigi Din 18.—, s poštnino vred Din 19.—. Konzorcij »Nove Dobe« v Celju je izdal kot tretjo knjigo sloviti detektivski roman »Boj v megli« (»Baskervillski pes«), eno najboljših del sira Conana Doylea, zna-

PIERRE BENOIT:

KÖNIGSMARK

Zgodovinski roman Poslovenil Boris Rihteršič

Spomnil bi vas na dejstvo, da se je hči Zofije-Doroteje poročila s pruskim naslednikom na prestolu, bodočim kraljem-sergeantom Friderikom Prvim. »Bil je,« kakor pravi Blase de Bury, »nad vse prevzet in nasilen soprog in njegov prvi ukaz, ko je zasedel prestol, je bil ta, da je prepovedal svoji ženi vsako formalno zvezo z ujetnico v Ahldu. Samo zato, ker je Zofija-Doroteja podedovala po svoji materi letni dohodek osem in dvajset tisoč tolarjev, kar je bila za tiste čase precej velika vsota, ji je skopji vladar izkazoval nekaj naklonjenosti, ki pa je bila seveda precej egoistična, ker so bile njen vzrok pravice, ki jih je imela nad svojo dediščino in ki so bile napisane po dolgotrajnem posvetovanju s slovitim Thomasiem.*

Krepostni ženi, ki je postala pruska kraljica in bila pod skritim vplivom svojega izpovednika, je neprestano očitala vest, da se ni upala nastopiti javno v obrambo svoje zaprte matere, čeprav ji je vse reklo, da je nedolžna. Izrabila je vse ukaze svojega strašnega soproga in začela zbirati dokaze, ki jih je potrebovala za tožbo, ki bi rehabilitirala njeno

mater. Tedaj pa je leta 1726. umrla Zofija-Doroteja. Njena hči, kraljica, pa je še nadaljevala svoje delo. Tako je počasi po njenem prizadevanju in s pomočjo istega pravnega zastopnika Thomasia nastal ogromen spis s kakimi 1200 listinami. Te listine so dokazale nedolžnost Zofije-Doroteje in podlost grofice von Platen.

Ta dokaz hčerine marljivosti pa ni nikomur koristil.

Anonimna opomba nad naslovom tega spisa dokazuje, da na predlog Jurija II., angleškega kralja, ki ga je njegovemu zetu Frideriku I. prinesel angleški poslanik, procesa za rehabilitacijo Zofije-Doroteje sploh niso začeli. Angleški kralj je naznanil svoji sestri — in to po pravici — da bi vsako opravičevanje princeze mazalo spomin njunega očeta.

Slabotna pruska kraljica se je pokorila tem državniškim vzrokom. Tako je spis, ki je s tem izgubil svojo vrednost, na nekaterih mestih izpremenjen, prišel leta 1783. naposled v roke vojvodki Šarlotti-Avgusti Lautenburški, nečakinji pruske kraljice.

To je bil tisti spis, ki sem ga proti koncu januarja 1914. po sreči odkril v vojvodski knjižnici med rokopisi, ki jih dotlej ni bilo v seznamih.

Začenši s prístnim zapisnikom o zasliševanju gospodične von Knesebeck, zaupnice Zofije-Doroteje, in pa vse do izpovedi grofice von Platen*, je bilo v

* Drugi izvod teh izpovedi, ki se imenuje »Oraison funèbre de la comtesse C. E. de Platen«, hranijo med rokopisi v dunajskem arhivu.

tem spisu toliko snovi, da sem prav lahko dobil pregled čez vso tajinstveno dramo na herrenhausenskem dvoru. V svojo sobo sem odnesel vseh debelih šest zvezkov, ki so skrivali podrobnosti tajinstvene zgodbe.

Koliko ljubezni in kavalirstva, koliko zločinov in ljubimkanja, koliko razkošja, koliko hrepenjenja v življenju in ob smrti je bilo na teh porumenelih listih, popisanimi z raznimi jeziki! Ponoči, ko je vse na dvoru spalo, sem primaknil mizo h kaminu, kjer so gorele klade, in delal v neki vročici. Tu pred mano je vstajala živa zgodovina, ne iz druge ali tretje roke, kakršno sem dobil destilirano, po nekem določenem načrtu, v sorbonški knjižnici. Pred mojimi očmi je zaplesal fantazmagorični, neizprosni hanoveranski dvor: politični Silen — Ernst-Avgust; omejeni in pohotni Jurij-Ludovik; grofica von Platen, strahotna Mesalina, ki pa je morala biti pri vsem tem lepa in poželenja vredna; Königsmark, rjavolasi pustolovec, njegov rdečkasti zlati ogrinjač, pomazan s krvjo, in pred vsemi Zofija-Doroteja, svetlolasa, vitka in čista, oblečena v poročno obleko iz srebrnega brokata.

Srebrnega, res? Tako je bilo napisano na porumenelih listih. In vendar ne! Koliko lepšo in resničnejšo sem v svojih mislih gledal, oblečeno v drugačno obleko, obleko, ki sem jo že videl. V obleki iz zelenega baržuna!

Oglašujte!

* Blase de Bury: Episode de l' Histoire du Hanovre. Zapiski iz listine preiskave, str. 378.

nega avtorja detektivskih romanov. V tem romanu nam slika pisatelj usodo mladega angleškega plemiča, ki mu neprestano grozi skrit sovražnik, zahrbtni morilec. Povest je prepletena z izredno napetimi prizori, ki se odigravajo na velikem močvirju, kjer preži smrt in straši fantastična pošast — ogromen pes, ki mu ljudje pripisujejo nadnaravno moč. Slavní detektiv Sherlock Holmes reši z velikimi napori in z izredno bistroumnostjo težko zagonetko in razkrije nevarnega zločinca. Ta roman je višek, kar nam more nuditi dobra detektivska zgodba, in je zato tudi zaslovel po vsem svetu. Vsakomur ga toplo priporočamo. Knjiga je izšla v okusni opremi in se naroča v apravi »Nove Dobe« v Celju.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejša in najidealnejša odvajalna sredstvo.

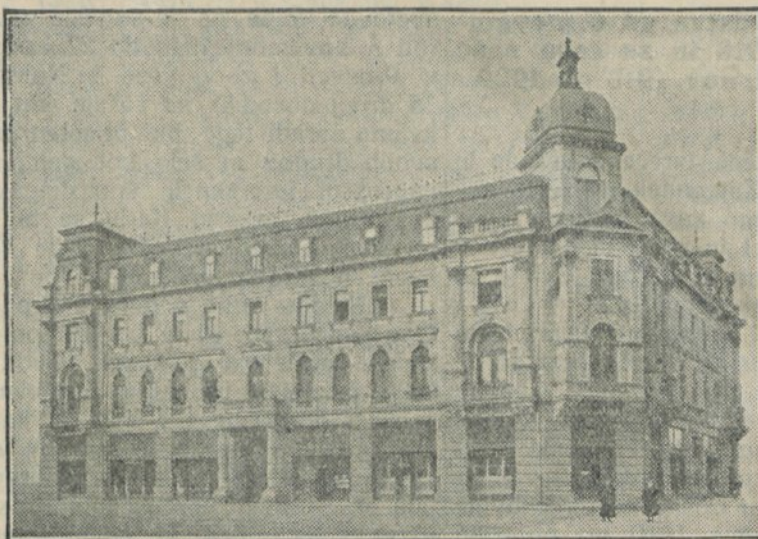
Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad
Din 14.000.000.—

Kupuje in prodaja
devize in valute

Izdaja uverjenje za
izvoz blaga

Sprejema hranilne
vloge na knjižice in
tekoči račun ter nudi
za nje popolno var-
nost in ugodno
obrestovanje

Podružnici:
Maribor, Šoštanj

Velika pratika! Družinska pratika! KARL GORIČAR VDV. CELJE

KNJIGARNA, ZALOGA UMETNIN IN MUZIKALIJ

opozarja na bogato zalogo raznih lepih daril za

Miklavža in Božič

Miklavževe, božične in novoletne razglednice. Cene izredno ugodne!

Franjo Dolžan Celje

kleparstvo, vodovodne inštalacije, strelovodne naprave

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

Prav lepo stanovanje

obstoječe iz 2 — 3 sob, kuhinje in pritiklin in nekaj zelenjadnega vrta se odda s 1. februarjem 1933. Naslov v upravi lista.

Krojni tečaj za dame in gospode

se prične v Celju 2. januarja 1933. Vpisovanje dnevno v Obrtnem domu, krojaški atelje Ivan Bizjak.

Iščem malo

meblovano sobo

ako mogoče v pritličju. Ponudbe na upravo lista pod »15. december«

Pisarniška moč

ki popolnoma obvlada nemščino in stroje-pisje, samo za popoldanske ure, se sprejme takoj. Ponudbe je poslati na upravo lista

PRA TIKE

Blasnikove, družinske, dopisnice za Miklavža, Božič in Novo leto kupite zelo ugodno v knjigarni

Franc Leskovšek, Celje, Glavni trg 16

Lepa, primerna Miklavževa in božična darila v veliki izbiri ter kekse vseh vrst dobite vedno sveže pri trdkli

Karol Loibner, Celje

Pri »Zvoncu« — Kralja Petra c. 17.

Svarilo

Za inkase, izplačane Fricu Socherju, kakor denar in denarne vrednote, ne prevzamem niti jamstva niti plačila.
Karl L. Socher, Celje.

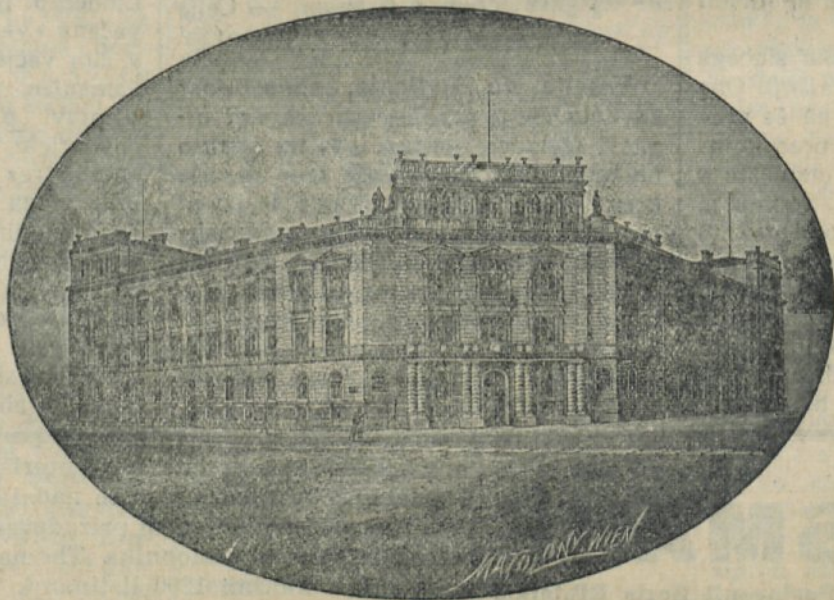
Stanovanje

Dve obstoječi iz 4 sob, kuhinje, kopalnice in pritiklin, eno stanovanje, obstoječe iz 2 sob, kabineta in pritiklin, se odda takoj. Istotam se odda takoj boljši lokal. Naslov v upravi lista.

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu, ki obstoji že 64 let

Celjska mestna hranilnica

v CELJU, KREKOV TRG (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. Vse prošnje rešuje brezplačno

Za hranilne vloge jamči poleg še mesto Celje z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Ljubljanska kreditna banka

podružnica Celje, Aleksandrova ulica

Centrala v Ljubljani

Ustanovljena 1900

Ustanovljena 1900

Delniška glavnica Din 50.000.000.— Skupne rezerve nad Din 11.000.000.—

Brzjavljavi: Ljubljanska banka

Telefon: 76

PODRUŽNICE: Brežice, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Zagreb

Se priporoča za vse bančne posle